

Szimfónia négy tételben

Újfajta keretek, változatos témák várták idén Fóton az egyházzene iránt érdeklődőket. A Magyar Egyházzenei Társaság, az Evangelikus Kántorképző Intézet és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Egyházzene Tanszéke 2012. augusztus 21. és 24. között ökumenikus orgonakurzusokat szervezett kántoroknak és orgonistáknak. Augusztus 21–25-ig zajlott a gyakorló evangélikus kántorok szokásos továbbképző tanfolyama is, immár tizenkettedik alkalommal.

Nyilvánvaló, hogy az istentiszteleti orgonajáték nem csak az énekek korálkönyvből való kíséretét és a megkomponált, kottában rögzített művek megszólaltatását jelenti. Előfordul, hogy a kántor spontán reakciójára, fantáziájára, rögtönzési képességeire is szükség van. A három kurzus valamennyi témához kínált új ismereteket.

Első tétel (kedden és szerdán): *Intonációs kurzus*, avagy Hogyan vezessük be a gyülekezeti éneket, népéneket az istentiszteleten? *Fekete Anikó* egyházzenei doktorandusz vezetésével a résztvevők megismerhették és kipróbálhatták az intonációkészítés módjait. A lényeg

annak felismerése, hogy az énekek rövid bevezetéséhez kezdetben elegendő néhány egyszerű, technikai tudást alig igénylő elem, forma elsajátítása (kánon, ostinato, dallamhangok körülírása). Idővel aztán eljuthatunk az összetettebb, látványosabb megoldásokig (imitáció, orgonakorál, toccata). A csoportos és egyéni foglalkozások célja az volt, hogy kinek-kinek a saját billentyűs tudásához illeszkedő eszköztárat adjon a kezébe.

Második tétel (szerda délután): *Improvizációs kurzus*, avagy Hogyan szabadulhatok fel, honnan meríthetek ötletet? Hangszer és tér mint inspirációs forrás. *Fassang László* orgonaművész, aki évek óta visszatérő vendég Fóton, most a budapesti Fő utcai Szent Ferenc sebei-templom *Rieger*-orgonájához hívta a vállalkozó szellemű zenészeket. Az 1898-ban épült hangszer különleges hangszínei, a mechanikus kúpládából adódó megszólaltatási lehetőségek valóban számtalan zenei ötletet indítottak el a jelenlévőkben, ez pedig felszabadító erejű közös muzsikáláshoz vezetett.

Harmadik tétel (csütörtökön és pénteken): *Repertoárbővítő kurzus*, avagy Milyen műveket játszhatunk az istentiszteleten? A Zeneakadémia Egyházzene Tanszéke 2009-ben adta ki az *Organum Officians* I. kötetét, amely istentiszteleti használatra alkalmas könnyű és középnehéz prelúdiumokat, fúgákat és más hasonló tételeket tartalmaz a német barokk orgonairodalomból. Akkor szintén Fót adott otthont a kiadványt bemutató kurzusnak.

Idén ez a munka folytatódott a kötet közreadójának vezetésével. De *Enyedi Pál* és *Bódis Tamás* nem csak ebből a gyűjteményből, hanem a készülő kötetek darabjaiból is válogatott. A tervezett további részek a francia és angol barokkba engednek betekintést. Most főleg *Jacques Boyvin* és *John Stanley* kompozícióival foglalkoztak a résztvevők. A művek többsége egymanuális, pedál nélküli hangszeren (illetve harmóniumon) is játszható, így a kántorok széles körének érdeklődésére tarthat számot.

Vezérmotívum (mindennap): A főtí időt közös imádságok tagolták (GyLK 646 és 647). Reggelente a Prima rendje alapján gyűltek össze a résztvevők, felosztva egymás között a liturgus, az előénekes és a kántor szerepét. Az esti áhítatok formája minden este más volt, megmutatva ezzel is a lehetőségek gazdag tárházát. Az igerendet Péter első levele alapján *Hafenschcer Károly* állította össze, aki a keddi vesperán is szolgálatot vállalt. A csütörtöki kompletóriumon *Joób Máté* volt a lelkész. Pénteken a *Krisztus-dicséret* (GyLK 645) imádságait a spon-tán kórus koráléneklése gazdagította.

A kurzusok szervezését, a huszonhárom jelentkező koordinálását *Ecsedi Zsuzsa*, a kántor-

képző zenei intézetének tudományos munkatársa vállalta magára. Az ő feladata volt a péntek délutáni műfajánló összeállítása is. Idén a Koráliskola II. kötetének több évtizede rendelkezésre álló, de mégis kevésbé ismert darabjait ismerhették meg a továbbképző tanfolyam résztvevői és a nyári tanfolyamok előadói. A bemutatóban közreműködött *Pál Diana*, *Trajtler Dóra*, *Bence Gábor* és *Németh Sándor* is.

Negyedik tétel: *Zeneszerző-alkotótábor*. A klasszikus német korálokhoz gazdag irodalom áll rendelkezésünkre. De például a magyar, szlovák, skandináv és angolszász dallamok nagy részéhez semmiféle feldolgozást nem találunk. Ezen próbált segíteni Bence Gábor szervezésében *Derecskei András*, *Gálos Miklós*, *Gyórfy István*, *Kecskés Balázs*, *Mekis Péter* és *Szezik Attila*. Rövid előjátékokat komponáltak, majd egymás műveit elemezték közösen. A műhelymunka igen színes eredményét az utolsó este ismerhették meg az érdeklődők.

A visszajelzések azt mutatják, hogy szerencsés ötlet a továbbképző tanfolyam és az ökumenikus orgonakurzusok kombinálása. A katolikus és református egyházzeneszereket lenyűgözi a Mandák Otthon kisugárzása és a sok jó hangszer, az evangélikus kántorok pedig örülnek annak, hogy találkoznak hasonló érdeklődésű sorstársaikkal. A nagyobb létszám mindenre erősítő hatással van, és a felkészült előadók munkája is jobb hatásokkal ér célba. Ezért jövőre ezen az úton érdemes továbbmenni.

Ecsedi Zsuzsa
az Evangélikus Élet beszámolója nyomán

Országos koráléneklési verseny Albertirsán

2012. október 13-án újra megrendezték a már nagy hagyományokra visszatekintő versenyt. Evangélikus iskoláink és gimnáziumaink diákjai mérik össze tudásukat évről évre. Az alapos és kitartó szervező munkáért köszönet az alberti általános iskolának a *tanárnőjének Hepp Évának*. Jó látni, hogy a résztvevők létszáma évről évre növekszik, s jó hallani, mennyi szeretettel, lélekkel éneklí a felnövekvő generáció evangé-

likus énekkincsünk gyöngyszemeit. Idén *Kapi Judit*, *Kinczler Zsuzsanna* és *Csorba István* voltak a zsűri tagjai.

A győztesek: első korcsoport: 1. Perger Ilma Luca, 2. Főgel Barnabás, 3. Nagy Luca, második korcsoport: 1. Ábrahám Rella, 2. Erdélyi Balázs, 3. Fabó Csenge és Németh Márton, harmadik korcsoport: 1. Iker Júlia és Verasztó Márk, 2. Nyeste Zsuzsa, 3. Madarász Dóra. (KZs)